

УДК 378.018.8:373.2.011.3-051(73):378.014.6:[331.54:006](045)
DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.296987>

Яна Музика, аспірант III курсу спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У США

У статті розглядаються важливі аспекти професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти в Сполучених Штатах Америки. Проаналізовано професійні стандарти, які вважаються ключовими критеріями якості освіти майбутніх педагогів дошкільної освіти. Автор розглядає загальні принципи і стандарти, що визначаються національно і на рівні окремих штатів, і досліджують, як ці стандарти впливають на підготовку майбутніх педагогів. У статті підкреслюється, що ефективність дошкільної освіти визначається якістю підготовки педагогів, які працюють з дітьми дошкільного віку. Автори акцентують увагу на тому, що навчання професійних стандартів та компетентностей у процесі підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти впливають на усі сфери розвитку дітей-вихованців закладів дошкільної освіти у США. У статті наголошується на важливості розуміння розвитку дитини, методики роботи з дітьми дошкільного віку, роботи з батьками і багатьох інших аспектів, які визначають успішну практику дошкільної освіти в США. Акцентовано увагу на етичних аспектах та вимогах до професійної поведінки педагогів, а також підкреслюється важливість безперервного навчання й адаптації до змін у сфері дошкільної освіти.

Ключові слова: професійні стандарти; професійні компетентності; педагог дошкільної освіти; заклад дошкільної освіти; безперервне навчання; вища освіта; професійна підготовка; професійна етика; освітня установа.

Літ. 7.

Yana Muzyka, Postgraduate Student of the Third Year,
Specialization 011 Educational, Pedagogical Sciences,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

PROFESSIONAL STANDARDS OF QUALITY EDUCATION OF FUTURE PRESCHOOL EDUCATORS IN THE USA

The article delves into significant aspects of the professional preparation of future early childhood educators in the United States. The paper scrutinizes professional standards and competencies, which are regarded as the required criteria for high-quality education for future early childhood educators. The authors examine general principles and standards set at the national and state levels and investigate how these standards impact the training of future educators. The article underscores that the effectiveness of early childhood education is contingent upon the quality of preparation that educators receive when working with preschool-aged children. The authors emphasize that understanding child development, pedagogical methodologies, parental involvement, and various other facets play a crucial role in the successful implementation of early childhood education practices in the United States. Additionally, the paper delineates professional ethical considerations and expectations for professional conduct among educators while emphasizing the importance of continuous learning and adaptability within the sphere of early childhood education. This article serves as a valuable resource for those interested in researching the process of preparing future early childhood educators to work in early childhood education institutions in the United States. It is also beneficial for educational institutions that provide training for early childhood educators, parents, and professionals in the field of education and policymaking, aiming to improve early childhood education in the Ukraine.

Keywords: professional standards; professional competences; early childhood educator; preschool; continuous learning; higher education; professional preparation; professional ethic; educational institution.

Постановка проблеми. У сучасному світі освіта визнається ключовим чинником соціального, економічного і культурного розвитку суспільства. Особлива увага відводиться дошкільній освіті, оскільки саме на цьому етапі формуються основи знань, навичок і цінностей майбутніх громадян. Вагому роль у цьому процесі відіграють педагоги закладів дошкільної освіти. Адже вони мають суттєвий, прямий вплив на всебічний розвиток дітей і формування світогляду в найбільш чутливий період їхнього життя. Саме тому вища педагогічна освіта у США постійно вдосконалюється, аби покрити потреби суспільства в професійно підготовлених фахівцях.

Вища освіта не є досконалою через різноманітність підходів та рівня підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти у різних штатах. Це впливає на рівень якості наданої освіти та навчання дітей дошкільного віку. На протипагу цьому були розроблені та впроваджені у програми підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти професійні стандарти і компетентності (“*professional standards and competences for early childhood educators*”) з метою поліпшення ситуації.

Окрім того, стрімкий розвиток сучасного суспільства і технологій вимагає від педагогів постійного навчання й адаптації до змін. Питання безперервного професійного розвитку стає все актуальнішим.

Таким чином, стаття досліджує важливість впровадження професійних стандартів та компетентностей для майбутніх педагогів дошкільної освіти в США й акцентує на необхідності подолання зазначених проблем для підвищення якості освіти в цій галузі. До того ж, дослідження питання професійних стандартів та компетентностей для майбутніх педагогів дошкільної освіти в США може стати корисним для оновлення програм підготовки майбутніх педагогів у закладах вищої освіти України.

Актуальність дослідження. Сучасне суспільство визначає важливість ранньої дитячої освіти і ролі, яку відіграють педагоги дошкільної освіти в формуванні світогляду дітей дошкільного віку. З плином часу зростає усвідомлення того, наскільки важливо забезпечувати якісну підготовку майбутніх педагогів для роботи з дітьми дошкільного віку. З цим уявленням виникає низка актуальних проблем та викликів, які потребують систематичного дослідження, аналізу і розв'язання.

Відсутність єдиної національної системи стандартів і вимог для підготовки дошкільних педагогів призводить до різниці в підходах та рівні підготовки в різних регіонах Сполучених Штатів Америки. Ця варіативність може впливати на нерівність у якості освіти та навчання для дітей у різних штатах. Розширення знань про те, які компетентності та професійні стандарти необхідні для ефективної роботи педагогів дошкільної освіти, є важливим завданням у забезпеченні високої якості навчання та розвитку дітей в цьому віковому сегменті.

Швидкий розвиток суспільства та технологій вимагає від педагогів дошкільної освіти постійного навчання і адаптації до нових вимог. Сучасні виклики, такі як інклюзивна освіта і розвиток мультикультурних суспільств, потребують нових знань та навичок.

Дослідження професійних стандартів і компетентностей майбутніх педагогів дошкільної освіти є вкрай актуальним, оскільки воно допоможе зрозуміти, як забезпечити високу якість освіти для найменших громадян та підготувати педагогів до викликів сучасного світу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти у США підіймали у своїх наукових працях вітчизняні науковці: Н. Мельник, А. Карнаухова, І. Козубовська, Т. Кресан та інші.

У своїй праці "Особливості підготовки бакалаврів дошкільної освіти у США" Т. Кресан [1] розглядає основні принципи професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти у США. Зокрема, авторка аналізує і систематизує стандарти підготовки бакалаврів у коледжі Сполучених Штатів Америки. Аналізуючи програми підготовки майбутніх педагогів, Т. Кресан виокремлює саме Національні стандарти, опубліковані у 2009 р., що були розроб-

лені Національною асоціацією освіти дітей раннього віку у США (NAEYC). Науковець аналізує стандарти програми та вказує на доцільність їх дотримання й впровадження у практику підготовки бакалаврів дошкільної освіти.

Н. Мельник [2] досліджує питання професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти у науковій студії "Фахова підготовка кадрів дошкільної освіти у США". Дослідниця розглядає процес підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти через програму підготовки фахівців університету Монтоклеа (США). Авторка акцентує увагу на предметах і курсах, за якими навчаються студенти. Окрім того, Н. Мельник детально розглядає чотири компоненти педагогічного процесу університету: навчання та розвиток студента; організація навчально-виховного процесу в дошкільних закладах і школах (групова кімната); навчальний план; професійні вміння. Також у статті аналізуються професійні компетентності, яких набувають студенти за час навчання в університеті.

Мета статті полягає у ретельному аналізі та висвітленні ролі професійних стандартів і компетентностей у підготовці майбутніх педагогів дошкільної освіти в Сполучених Штатах Америки.

Виклад основного матеріалу. Питання професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти є актуальними і важливими в сучасному освітньому контексті. У Сполучених Штатах Америки, як і в інших країнах, велика увага приділяється розвитку якісної дошкільної освіти, і цей розвиток великою мірою залежить від підготовки педагогів, які працюватимуть з маленькими дітьми. Професійні стандарти та компетентності стали ключовими критеріями якості освіти майбутніх педагогів у дошкільних закладах у США.

Відповідно до "Довідника досліджень з міждисциплінарної підготовки для справедливої спеціальної освіти" ("*Handbook of Research on Interdisciplinary Preparation for Equitable Special Education*"), професійні стандарти – це стандарти, навички, етика та/або кваліфікації, встановлені професійним органом, що представляє відповідну професію або галузь. Професійні стандарти керують поведінкою окремих осіб, а також колективом у межах певної професії [3].

Також маємо інше визначення поняття професійні стандарти – це стандарти, що вимагають певного рівня продуктивності, необхідного для окремої посади [7].

Професійні стандарти визначають очікувані результати щодо знань, навичок та педагогічних практик, які повинні мати випускники педагогічних програм. Вони охоплюють такі аспекти, як розвиток когнітивних навичок дітей, розвиток їх соціальних та емоційних здібностей, а також підготовку до роботи з родинами і співпрацю з іншими фахівцями у сфері дитячого розвитку.

Професійні стандарти в освіті визначають очікувані результати та основні критерії ефективності професійної підготовки. У США, організаціями, які відповідають за стандартизацію освіти, є Національна асоціація освіти дітей раннього віку (National Association for the Education of Young Children – NAEYC) та інші професійні організації. NAEYC – найбільша організація в світі, яка працює задля благополуччя дітей. Об'єднуючи різноманітні точки зору, NAEYC встановлює стандарти, розробляє позиційні заяви та рекомендації, які визначають певні стандарти для професіоналів і програм раннього дитинства. NAEYC створила методичку обґрунтованої практики (*DAP – developmentally appropriate practice*), рамки якої встановлюють принципи та рекомендації для найкращої практики у догляді та освіті дітей від народження до 8 років [4].

“Power to the Profession” – це національний проєкт співпраці, який визначає особливості професії педагога закладу дошкільної освіти. У його рамках була створена Загальнонаціональна концепція рекомендацій щодо ролей і відповідальностей педагогів, узгодженої підготовки та шляхів у професії, компенсації фахівців та інфраструктури зі спільною відповідальністю [6].

У 2017 р. Робоча група “Power to the Profession” (“Підтримка для професії”) розпочала процес перегляду наявних стандартів і компетентностей у галузі освіти та встановлення процедури для визначення згоди щодо стандартів і компетентностей для педагогів закладів дошкільної освіти. Ця робота включала глибокий аналіз численних національних стандартів та компетентностей; внаслідок обґрунтованого процесу прийняття рішень була розроблена рекомендація Робочої групи включити Стандарти NAEYC для початкової та розширеної підготовки професіоналів у галузі освіти дітей раннього та дошкільного віку 2010 р. (*2010 NAEYC Standards for Initial and Advanced Early Childhood Professional Preparation Programs*) як основу для стандартів та компетентностей об'єднаної професії в галузі освіти дошкільнят [5, 1].

Очікувалося, що стандарти будуть переглянуті з точки зору оновлення інформації, змісту на базі нових наукових досліджень. У проєкті “Power to the Profession” були враховані потенційно відсутні елементи, такі як: викладання предметів специфічного змісту, врахування рівня стресу та труднощів, сприяння соціально-емоційному розвитку, робота з білінгвами, інтеграція технологій у навчальні програми.

У вересні 2018 р. робоча група оприлюднила перший загальнодоступний проєкт “Професійних стандартів та компетенцій для вихователів закладів дошкільної освіти”. За ним слідував тривалий період громадського обговорення та місяці інтенсивної роботи для оприлюднення другого загальнодоступного проєкту з метою отримання зворотного

зв'язку та доручень від спеціалістів галузі освіти, закладів вищої освіти та інших зацікавлених сторін.

У результаті, був оприлюднений третій загальнодоступний проєкт, що був зосереджений виключно на рівні професійної компетентності, і відкритий для обговорення з жовтня до листопада 2019 р. У підсумку, “Професійні стандарти та компетентності для фахівців у галузі дошкільної освіти”, узгоджені для рівнів I, II і III в дитячій освіті, були оприлюднені одночасно з повною Загальнонаціональною концепцією [5, 1].

Цей проєкт є одним із п'яти фундаментальних документів, які NAEYC розробила у співпраці з галуззю дошкільної освіти. Незважаючи на те, що її конкретний фокус спрямований на визначення основних стандартів і компетенцій для фахівців галузі дошкільної освіти, цей документ (проєкт) доповнює і підсилює інші чотири фундаментальні документи, які виконують такі функції: “Відповідність віковому розвитку” (“Developmentally Appropriate Practice” – DAP), “Стандарти програм дошкільної освіти від NAEYC” (“NAEYC Early Childhood Program Standards”), “Просування рівних можливостей у дошкільній освіті” (“Advancing Equity in Early Childhood Education”), “Кодекс етичної поведінки” (“Code of Ethical Conduct”) [5, 4].

Крім професійних стандартів, компетентності майбутніх педагогів відіграють важливу роль у забезпеченні якості освіти. Компетентність включає в себе різні аспекти, такі як педагогічні навички, вміння адаптуватися до індивідуальних потреб дітей, ефективного використання інноваційних методів навчання, а також вміння співпрацювати з батьками та іншими стейкхолдерами.

У США компетентність майбутніх педагогів дошкільної освіти визначається відповідно до національних стандартів, але також може мати варіації на рівні окремих штатів. Для досягнення цих компетентностей студенти проходять відповідну педагогічну підготовку і стажування в закладах дошкільної освіти.

Розглянемо 6 Професійних стандартів та компетентностей для майбутніх педагогів дошкільної освіти у США:

1) **Стандарт 1.** “Розвиток та навчання дитини в контексті” (“Child Development and Learning in Context”). Педагоги дошкільної освіти глибоко обізнані у процесах розвитку дітей, у всіх сферах, віком від народження до 8 років. Вони розглядають кожну дитину як унікальну особистість із власними особливостями розвитку. Педагоги дошкільної освіти розуміють, що діти навчаються та розвиваються у взаємодії з іншими і маючи різний бекграунд, включаючи сім'ю, культуру, мову, спільноту й оточення. Педагоги уміло використовують ці знання з різних сфер для прийняття обґрунтованих рішень щодо виконання своїх обов'язків.

2) **Стандарт 2.** “Співпраця “сім’я-вчитель” та зв’язки з громадськістю” (“Family-Teacher Partnerships and Community Connectors”). Педагоги дошкільної освіти розуміють, що її успіх залежить від партнерства між педагогами та сім’ями дошкільнят, яким вони надають освітні послуги. Вони ознайомлені з культурними цінностями та особливостями родин, з якими працюють. Педагоги дошкільної освіти використовують ці знання, щоб створити важливі, позитивні, взаємовідносини з сім’ями та співпрацювати з ними як з партнерами у розвитку та навчанні дітей дошкільного віку. Педагоги використовують ресурси спільноти для підтримки навчання та розвитку маленьких дітей, а також для підтримки сімей дітей, сприяють створенню зв’язків між закладами дошкільної освіти, школами та громадськими організаціями й установами.

3) **Стандарт 3.** “Спостереження за дитиною, документація та оцінювання” (“Child Observation, Documentation and Assessment”). Педагоги дошкільної освіти розуміють, що основна мета оцінювання полягає у наданні інформації для поліпшення навчання та процесу планування занять у закладах дошкільної освіти. Педагоги володіють навичками спостереження, документування, інших відповідних методів та інструментів для оцінювання. Педагоги дошкільної освіти використовують засоби скринінгу та оцінки так, щоб це було етично, адекватно і враховувало розвиток дитини, її культурні особливості, можливості, мовні та мовленнєві особливості, задля моніторингу розвитку і сприяння позитивним результатам для кожної дитини. Спільно з сім’ями та колегами педагоги дошкільної освіти використовують метод оцінювання для фіксації прогресу окремих дітей та на підставі результатів для планування навчальних програм [5, 9].

4) **Стандарт 4.** “Розумово, культурно, лінгвістично відповідні методи навчання” (“Developmentally, Culturally, and Linguistically Appropriate Teaching Practices”). Педагоги дошкільної освіти розуміють, що навчання та розвиток дітей – це складний процес, і конкретні підходи до навчання варіюються залежно від віку та особливостей дітей, а також місця, де відбувається навчання. Педагоги налаштовують позитивні, турботливі, підтримувальні відносини та взаємодію як основу своєї роботи з дітьми дошкільного віку. Окрім того, вони застосовують такі методи навчання, які враховують особливості навчання дошкільнят і потреби кожної окремої дитини. Педагоги дошкільної освіти практикують широкий спектр педагогічних підходів, які враховують розвиток, культурні та мовні особливості кожної окремої дитини, антидискримінаційний підхід і доказову базу, відповідаючи принципам навчання у закладі дошкільної освіти.

5) **Стандарт 5.** “Знання, застосування та інтеграція академічного змісту в програму дошкільної

освіти” (“Knowledge, Application, and Integration of Academic Content in the Early Childhood Curriculum”). Педагоги дошкільної освіти орієнтуються у змісті академічних дисциплін (наприклад, мова та література, мистецтво, математика, соціальні науки, природничі науки, технології та інженерія, фізична культура) і методах навчання кожної з дисциплін. Вони володіють ключовими концепціями, методами та інструментами для викладання кожної академічної дисципліни; застосовують педагогічні методи, враховуючи те, як діти навчаються та обробляють інформацію з кожної із дисциплін, траєкторій навчання для поліпшення своєї роботи. Вони використовують ці знання для прийняття рішень щодо навчальних розробок, впровадження та оцінки навчальних програм, щоб забезпечити цікаве, захопливе, ефективне навчання для кожної дитини.

6) **Стандарт 6.** “Професіоналізм педагога дошкільної освіти” (“Professionalism as an Early Childhood Educator”). Педагоги дошкільної освіти виступають як інформовані захисники прав дітей закладів дошкільної освіти, сімей дітей, яким надають освітні послуги, та самої професії педагога дошкільної освіти. Вони ознайомлені з етичними принципами та іншими професійними правилами у галузі ранньої дитячої освіти та дотримуються їх. Вони володіють навичками професійного спілкування, які ефективно стимулюють їхню роботу з дітьми, сім’ями та колегами. Педагоги дошкільної освіти мають безперервне навчання та співпрацюють з іншими колегами, розвивають і практикують навички рефлексії і усвідомленої практики в своїй роботі з маленькими дітьми [5, 10].

Отже, ефективність дошкільної освіти визначається, в першу чергу, якістю підготовки педагогів, які працюють з дітьми дошкільного віку. Знання та вміння, що відповідають професійним стандартам і компетентностям, є вагомими у процесі розвитку дітей дошкільного віку. Підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти повинна орієнтуватися на розуміння розвитку дитини, методіку роботи з дітьми дошкільного віку, вміння взаємодіяти з батьками та багатьма іншими аспектами, які визначають успішну практику дошкільної освіти. Крім того, професійні стандарти та компетентності впливають на зміст навчання, методіку ведення занять, атмосферу в дошкільному закладі, а також взаємодію з батьками та іншими фахівцями.

Засоби забезпечення якості професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти у США полягають у визначенні професійних стандартів та компетентностей, які визначаються національно та на рівні окремих штатів і впливають на всі аспекти процесу підготовки майбутніх педагогів. Вони є ключовими критеріями якості освіти та мають вирішальне значення для формування якісної дошкільної освіти в США.

У контексті викладених висновків та дослідження професійних стандартів як критеріїв якісної освіти майбутніх педагогів дошкільної освіти у США, вбачаємо такі перспективи для подальших досліджень: оцінка впливу професійних стандартів освіти майбутніх педагогів дошкільної освіти на результати навчання дітей, ефективність методів підготовки майбутніх педагогів у США, запозичення досвіду, розробка і вдосконалення навчальних програм педагогічних університетів України, аналіз впливу культурологічних та соціальних аспектів на підготовку майбутніх фахівців галузі дошкільної освіти у США і в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кресан Т. Особливості підготовки бакалаврів дошкільної освіти у США. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки*. 2012. № 3. С. 163–166.

2. Мельник Н. Фахова підготовка кадрів дошкільної освіти у США. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки*. 2012. № 20. С. 218–222.

3. Handbook of Research on Interdisciplinary Preparation for Equitable Special Education. Chapter 12. Available at: <https://www.igi-global.com/book/handbook-research-interdisciplinary-preparation-equitable/301606>.

4. National Association for the Education of Young Children (NAEYC). Available at: <https://www.jstor.org/publisher/naeyc>.

5. National Association for the Education of Young Children. Professional standards and competencies for early childhood educators. 2020. Available at: https://www.naeyc.org/sites/default/files/globally-shared/downloads/PDFs/resources/position-statements/standards_and_competencies_ps.pdf.

6. Power to the Profession. NAEYC. Available at: <https://www.naeyc.org/our-work/initiatives/profession>.

7. Professional Standards. Available at: <https://psychologydictionary.org/professional-standards/>.

REFERENCES

1. Kresan, T. (2012). Osoblyvosti pidhotovky bakalavriv doshkilnoi osvity u SShA [The features of preschool education bachelor's preparation in the USA]. *Scientific notes of the Nizhyn State University named after Mykola Hohol. Ser.: Psychological and pedagogical sciences*. No. 3. pp. 163–166 [in Ukrainian].

2. Melnyk, N. (2012). Fakhova pidhotovka kadriv doshkilnoi osvity u SShA [Professional training of preschool educators in the USA]. *Bulletin of the Hlukhiv National Pedagogical University named after Oleksandr Dovzhenko. Series: Pedagogical sciences*. No. 20. pp. 218–222. [in Ukrainian].

3. Handbook of Research on Interdisciplinary Preparation for Equitable Special Education. Chapter 12. Available at: <https://www.igi-global.com/book/handbook-research-interdisciplinary-preparation-equitable/301606> [in English].

4. National Association for the Education of Young Children (NAEYC). Available at: <https://www.jstor.org/publisher/naeyc> [in English].

5. National Association for the Education of Young Children. (2020). Professional standards and competencies for early childhood educators. Available at: https://www.naeyc.org/sites/default/files/globally-shared/downloads/PDFs/resources/position-statements/standards_and_competencies_ps.pdf [in English].

6. Power to the Profession. NAEYC. Available at: <https://www.naeyc.org/our-work/initiatives/profession> [in English].

7. Psychology dictionary: Professional Standards. Available at: <https://psychologydictionary.org/professional-standards/> [in English].

Стаття надійшла до редакції 10.11.2023

“Принцип мистецтва виховання говорить: діти повинні виховуватися не для сьогодення, а для майбутнього, можливо кращого стану роду людського!”

*Імануїл Кант
німецький філософ*

“Кожне слово вихователя повинно нести в собі добро, справедливість і красу – в цьому суть наших повчань”.

*Василь Сухомлинський
український педагог, публіцист, письменник, поет*

“Як пізнати себе самого? Зовсім не спогляданням, тільки діями. Спробуй виконувати своє призначення, і негайно себе пізнаєш”.

*Йоганн Вольфганг фон Гете
німецький поет*

